

KIŞ SPORLARI DESTİNASYONUNDA ÖĞRENİM GÖREN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞ SPORLARINA KARŞI TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation of the Attitudes of University Students Studying in a Winter Sports Destination Towards Winter Sports

Hatice GEZER¹, İsmail KARADEMİR², Engin GEZER^{3*}

¹Kafkas Üniversitesi, Sankamış Meslek Yüksekokulu. <https://orcid.org/0000-0001-7291-4002>

²Kafkas Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0001-5724-7969>

³Kafkas Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0002-3225-2160>

* Araştırma Makalesi / Research Article

Gönderi Tarihi / Received : 14.05.2025

Kabul Tarihi / Accepted :14.09.2025

Online Yayın Tarihi / Published : 31.12.2025

<https://doi.org/10.71243/dksbd.1696228>

Özet

Bu çalışma ile kış sporları destinasyonunda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kış sporlarına karşı tutumlarını değerlendirmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmaya Kafkas Üniversitesinin farklı bölümlerinde okuyan 47'i (%44,3) kadın, 59'u (%55,7) erkek olmak üzere toplam 106 öğrenci katılmıştır. Çalışmada öğrencilerin kış sporlarına karşı tutumlarını ölçmek için Şebin (2009) tarafından geliştirilen "Kış Sporları Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Kış sporları tutum ölçeği 25 madde tek alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin Şebin (2009) tarafından bulunan Cronbach Alpha kat sayısı .94 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin istatistiksel çözümlemesinde, IBM SPSS Statistics v22 paket programı kullanılmıştır. Verilerin normallik sınavasını yapmak için Skewness ve Kurtosis testleri kullanılmış ve verilerin normal bir dağılıma sahip olmadığı tespit edilmiştir. Bu ilk incelemeden sonra verilerin istatistiksel analizinde nonparametrik test yönteminin kullanılmasına karar verilmiştir. Kış sporları destinasyonunda bulunan öğrencilerin demografik değişkenlerinin ikili grup karşılaştırmalarında "Mann Whitney U Testi" üç ve/veya daha fazla grup karşılaştırmalarında ise "Kruskal Wallis H" testi uygulanmış ve anlamlılığın ne yönde olduğunu belirlemek için yine "Mann Whitney U Testi" kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin *Kış Sporları Tutum Ölçeği* ortalama puanları $2,53 \pm 0,79$ 'dur.

Araştırma sonucunda kış sporları merkezi yakınında bulunan ve tesise ulaşım sorunu olmayan öğrencilerin kış sporlarına karşı tutumlarının değerlendirildiği bu çalışmada yaşı diğer öğrencilere oranla daha büyük olan öğrencilerin kış sporlarına karşı tutumlarının diğer katılımcılara oranla istatistiksel anlamda düşük olduğu bulgulanmıştır. Lisanslı olarak kayak sporu ile uğraşan katılımcılar ile lisanslı olmayan katılımcılar arasında ise lisanslı olarak spor yapanların anlamlı düzeyde düşük bir tutum geliştirdikleri görülmüştür. Lisanslı olarak yaptıkları branşta geçirdikleri süre ve harcadıkları enerji göz önünde bulundurulduğunda bu durumun kış sporlarına karşı bir doygunluk oluşturduğu ve tutum düzeyinde düşüklüğe sebep olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Diğer demografik değişkenlerde yapılan değerlendirmelerde ise istatistiksel anlamda herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kış Sporları, Tutum, Üniversite Öğrencileri

Abstract

This study aimed to evaluate the attitudes of university students studying in a winter sports destination towards winter sports. For this purpose, a total of 106 students, 47 (44.3%) female and 59 (55.7%) male, studying in different departments of Kafkas University, participated in the study. In the study, the "Winter Sports Attitude Scale" developed by Şebin (2009) was used to measure the students' attitudes towards winter sports. The winter sports attitude scale consists of 25 items and a single sub-dimension. The Cronbach Alpha coefficient of the scale found by Şebin (2009) was determined as .94.

The IBM SPSS Statistics v22 package program was used in the statistical analysis of the data. Skewness and Kurtosis tests were used to test the normality of the data, and it was determined that the data did not have a normal distribution. After this first examination, the nonparametric test method was used in the statistical analysis of the data. In the paired group comparisons of the students' demographic variables in the winter sports destination, the "Mann-Whitney U Test" was applied. In the comparisons of three/or more groups, the "Kruskal-Wallis H" test was applied, and again, the "Mann-Whitney U Test" was used to determine the direction of significance. The significance level was set at 0.05. The mean score of the Winter Sports Attitude Scale of the students participating in the research was 2.53 ± 0.79 .

As a result of the research, in this study where the attitudes of students who are located near the winter sports center and do not have any transportation problems to the facility were evaluated, it was found that the attitudes of older students towards winter sports were statistically lower than those of the other participants. Among the participants who were engaged in skiing with a license and those who were not licensed, it was observed that those who were engaged in sports with a license developed a significantly lower attitude. Considering the time they spent in the branch, they did so with a permit and the energy they paid, it is interpreted that this situation creates a saturation towards winter sports and causes a decrease in the level of attitude. No statistically significant difference was found in the evaluations made in other demographic variables.

Keywords: Winter Sports, Attitude, University Students

GİRİŞ

Kış turizmi, son yıllarda yalnızca ekonomik kalkınmanın değil, aynı zamanda bireysel sağlık, spor kültürü ve yaşam kalitesinin gelişimi açısından da önemli bir alan olarak öne çıkmaktadır (Hudson, 2000; Gössling & Hall, 2006). Türkiye’de Sarıkamış, Uludağ, Palandöken ve Erciyes gibi yüksek rakımlı bölgeler, hem ulusal hem de uluslararası kış turizmi açısından cazip merkezler hâline gelmiştir (Başar et al., 2016). Bu merkezlerde yer alan yükseköğretim kurumları ise öğrencilerine sadece akademik gelişim değil, aynı zamanda kış sporlarına katılım konusunda da çeşitli fırsatlar sunmaktadır.

Kış sporlarının bireylerin fiziksel sağlığı, sosyal etkileşimi ve yaşam doyumu üzerindeki olumlu etkileri bilimsel çalışmalarla desteklenmektedir (Biddle & Mutrie, 2008). Ancak bu spor dallarının katılım koşulları, doğa koşullarına bağımlılık, ekipman maliyeti ve teknik yeterlilik gibi nedenlerle diğer spor türlerine göre daha sınırlayıcı olabilmektedir (Weed, 2008). Dolayısıyla bireylerin bu sporlara ilişkin tutumları, yalnızca çevresel imkânlarla değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyokültürel faktörlerle de şekillenmektedir (Ajzen, 2005).

Tutum, bireyin belirli bir nesne ya da etkinliğe yönelik sahip olduğu duygu, düşünce ve davranış eğilimlerinin bir bileşimidir (Eagly & Chaiken, 1993). Spora karşı tutum ise bireyin spora dair olumlu ya da olumsuz değerlendirmelerini içerir ve genellikle motivasyon, alışkanlık ve katılım davranışlarını etkileyen bir öncül değişken olarak kabul edilir (Çoknaz & Tamer, 2009). Özellikle üniversite dönemi, bireyin yaşam tarzı tercihlerinin oluştuğu kritik bir dönem olduğundan, bu yaş grubunun kış sporlarına karşı tutumlarının değerlendirilmesi hem bireysel gelişim hem de spor politikalarının yönlendirilmesi açısından önemlidir (Arslan & Kocahan, 2021).

Türkiye’de kış sporlarına yönelik tutumları ölçmeye dönük sınırlı sayıda ölçme aracı bulunmaktadır. Bu alanda en çok bilinen araçlardan biri, Şebin (2009) tarafından geliştirilen ve güvenilirliği yüksek bulunan "Kış Sporları Tutum Ölçeği"dir. Bu ölçek, bireylerin kış sporlarına yönelik genel yaklaşımlarını değerlendirmeye olanak sağlamaktadır. Ancak bu ölçüm aracıyla yapılmış saha çalışmaları, özellikle kış turizmi bölgelerinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yeterince uygulanmamıştır. Bu bağlamda, çalışmanın amacı Sarıkamış gibi Türkiye’nin önemli bir kış turizmi destinasyonunda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kış sporlarına yönelik tutumlarını incelemek ve bu tutumların demografik özelliklere (cinsiyet, yaş, spor yapma alışkanlığı, lisanslı sporculuk durumu vb.) göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Bu çalışma, kış sporlarının üniversite gençliği üzerindeki etkilerini ortaya koyarak hem yerel spor politikalarına hem de yükseköğretim kurumlarının spor olanaklarının geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

YÖNTEM

Bu çalışma, betimsel tarama modeline dayalı nicel bir araştırmadır. Araştırmada, kış sporları destinasyonunda (Sarıkamış) öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kış sporlarına yönelik tutumlarının demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Betimsel

tarama modeli, mevcut durumu olduğu gibi tanımlamaya ve yorumlamaya yönelik araştırmalarda sıkça kullanılmaktadır (Karasar, 2022).

Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Kafkas Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan 106 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların 47'si (%44,3) kadın ve 59'u (%55,7) erkektir. Öğrenciler beden eğitimi öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim görmektedir.

Örneklem, kolayda örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Bu yöntemde araştırmacı, ulaşılabilir ve gönüllü bireyleri çalışmaya dâhil eder (Büyüköztürk et al., 2021).

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Kenan Şebin'in (2009) Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde tamamladığı doktora tezinde geliştirdiği "Kış Sporlarına Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 25 maddeden oluşmakta olup tek boyutlu bir yapıya sahiptir. Likert tipi 5 dereceli yapıdadır (1: Kesinlikle katılmıyorum – 5: Kesinlikle katılıyorum). Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı, orijinal geliştirme çalışmasında. 94 olarak rapor edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Veriler, araştırmacı tarafından yüz yüze anket tekniği ile toplanmıştır. Katılımcılara anket formu sunulmuş ve gönüllülük esasına göre katılım sağlanmıştır. Anket uygulaması öncesinde öğrencilere araştırmanın amacı açıklanmış ve gizlilik güvencesi verilmiştir.

Veri Analizi

Veri analizi, IBM SPSS Statistics 22 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Öncelikle verilerin normal dağılıma uygunluğu incelenmiş, Skewness ve Kurtosis değerlerinin ± 1.5 aralığında olmaması nedeniyle normal dağılım varsayımı reddedilmiştir. Bu nedenle non-parametrik testler tercih edilmiştir. İkili grup karşılaştırmalarında Mann-Whitney U testi, Üç ve daha fazla grup karşılaştırmalarında Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Kruskal-Wallis testinde anlamlılık bulunan gruplarda farklılığın yönünü belirlemek amacıyla Mann-Whitney U testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Ayrıca, tutum puanlarının grup bazında dağılımını görsel olarak değerlendirebilmek amacıyla boxplot (kutu grafiği) analizlerinden yararlanılmıştır. Boxplot grafiklerinin oluşturulmasında, verilerin görsel olarak temsil edilmesi amacıyla Seaborn ve Matplotlib kütüphanelerinden yararlanılarak Python (v3.10) ortamında analiz gerçekleştirilmiştir. Bu grafikler, değişkenlerin merkezi eğilimleri (medyan), dağılımları (çeyrek değerler) ve uç değerleri (outliers) hakkında bilgi sağlamaktadır. Özellikle yaş grupları ve lisanslı/lisanssız sporcu durumu gibi değişkenlere göre oluşturulan boxplotlar, istatistiksel

analiz bulgularını destekleyici nitelikte yorumlanmıştır. Görsel analiz sayesinde, gruplar arası tutum puanı farklılıkları yalnızca sayısal değil, dağılım temelli olarak da ortaya konmuştur.

BULGULAR

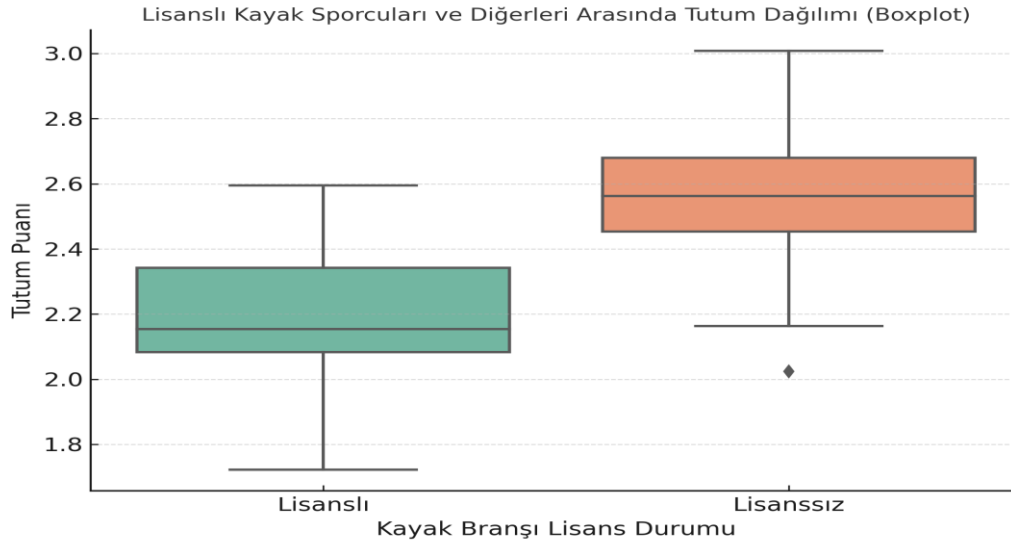
Bu bölümde, Sarıkamış kış sporları destinasyonunda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kış sporlarına yönelik tutum puanlarının çeşitli sosyodemografik değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir. Normal dağılım varsayımı sağlanmadığı için değişkenler arasındaki fark analizlerinde non-parametrik test yöntemleri tercih edilmiştir. İkili grup karşılaştırmalarında Mann-Whitney U testi, üç ve daha fazla grup içeren karşılaştırmalarda ise Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Bu çalışma kapsamında, 13.04.2025 tarih ve 81829505.903/39 sayılı Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Girişimsel Olmayan Etik Kurul onayı alınmıştır.

Tablo 1.
Üniversite öğrencilerinin kış sporlarına karşı tutumlarının sosyodemografik değişkenlere göre Mann-Whitney U testi sonuçları

Değişkenler		N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	P
Cinsiyet	Erkek	59	52,15	3077,00	1307,00	,613
	Kadın	47	55,19	2594,00		
	Toplam	106				
Düzenli Olarak Spor Yapma	Evet	67	52,75	3534,00	1256,00	,741
	Hayır	39	54,79	2137,00		
	Toplam	106				
Yapılan Spor Türü	Bireysel	67	51,39	3546,00	1131,00	,335
	Takım	39	57,43	2125,00		
	Toplam	587				
Lisanslı olarak Kayak Branşı Yapma	Evet	16	43,88	702,00	566,00	,047*
	Hayır	90	58,21	4969,00		
	Toplam	587				

*p<0,05

Tablo 1’de yer alan Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre, öğrencilerin cinsiyetlerine göre kış sporlarına karşı tutum puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (U = 1307.00, p = .613). Benzer şekilde, düzenli olarak spor yapma durumuna göre de tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir (U = 1256.00, p = .741). Yapılan spor türü (bireysel ya da takım sporu) değişkenine göre yapılan analizde de anlamlı bir fark saptanmamıştır (U = 1131.00, p = .335). Buna karşılık, lisanslı olarak kayak branşıyla uğraşan öğrenciler ile uğraşmayanlar arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir (U = 566.00, p = .047). Kayak branşıyla lisanslı olarak ilgilenen öğrencilerin tutum puanlarının daha düşük olduğu görülmüştür. Bu durum, yoğun sportif uğraşın ve profesyonel bağlılığın bireylerde kış sporlarına karşı duygusal ya da zihinsel bir “doygunluk” yaratmış olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 1. Lisanslı-Lisanssız Sporcuların Tutum Puanlarının Karşılaştırması

Şekil 1, kayak branşında lisanslı olan öğrencilerin tutum puanlarının, lisanssız öğrencilere kıyasla daha düşük ve dağılım açısından daha geniş olduğunu göstermektedir. Bu durum, profesyonel ilgilenimin zamanla motivasyon veya ilgi düşüşü yaratabileceğine işaret edebilir.

Tablo 2.

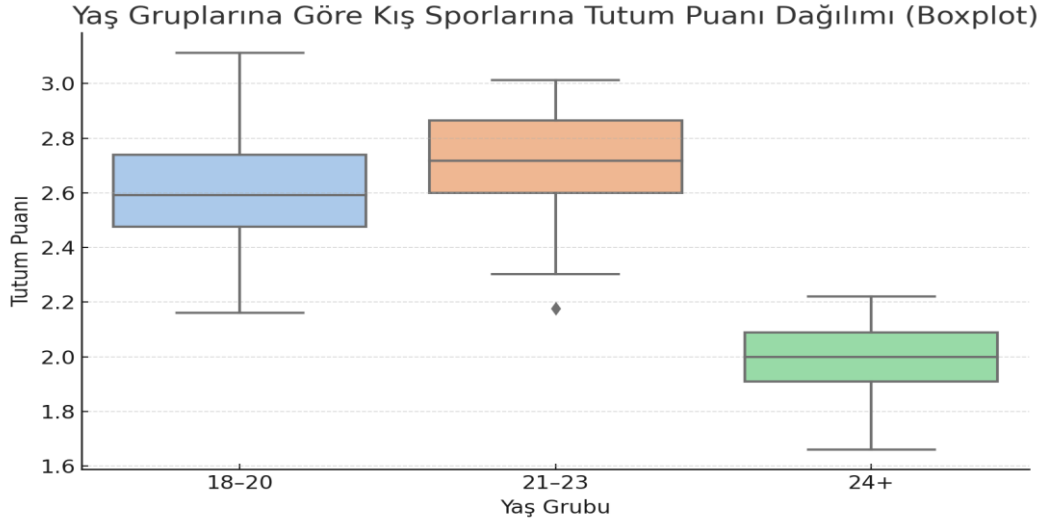
Üniversite öğrencilerinin kış sporlarına karşı tutumlarının sosyodemografik değişkenlere göre Kruskal-Wallis H testi sonuçları

	Değişkenler	N	Sıra Ort.	Sd	Ki Kare	P	Fark
Yaş	18-20 ^a	55	55,43	2	16,295	,000*	c<a c<b
	21-23 ^b	37	61,96				
	24 ve üzeri ^c	14	23,57				
	Total	106					
Okunulan Bölüm	Beden Eğitimi	27	59,67	2	1,482	,477	
	Öğretmenliği						
	Spor Yöneticiliği						
	Antrenörlük						
Total	106						
Kendinize Ait Aylık Gelir	0 – 2500 TL	71	54,75	2	,905	,636	
	2501 – 5000 TL	21	54,10				
	5001 TL ve üstü	14	46,25				
	Total	587					

*p<0,01

Tablo 2’de Kruskal-Wallis H testi ile yapılan analiz sonuçları yer almaktadır. Yaş değişkenine göre kış sporlarına yönelik tutum puanlarında anlamlı bir fark bulunmuştur ($\chi^2 (2) = 16.295, p = .000$). Yaş gruplarına göre yapılan ikili karşılaştırmalarda, 24 yaş ve üzerindeki öğrencilerin tutum puanlarının 18–20 ve 21–23 yaş gruplarındaki öğrencilere kıyasla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha düşük olduğu belirlenmiştir ($c < a, c < b$). Bu sonuç, yaş ilerledikçe kış sporlarına olan tutumun azaldığını, bunun da zamanla ilginin azalması, sportif motivasyonun düşmesi veya çevresel faktörlerin etkisiyle açıklanabileceğini göstermektedir.

Diğer değişkenler olan okunulan bölüm ($p = .477$) ve kişisel aylık gelir düzeyi ($p = .636$) açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu bulgu, kış sporlarına yönelik tutumun bölüm ya da gelir düzeyinden bağımsız şekilde şekillendiğini, daha çok kişisel deneyim ve sportif geçmişle ilişkili olduğunu düşündürmektedir.

Şekil 2. Yaş Gruplarına Göre Tutum Puanlarının Karşılaştırması

Şekil 2’de görüldüğü üzere, 24 yaş ve üzeri katılımcıların tutum puanları hem daha düşük ortalama göstermekte hem de daha geniş dağılım sergilemektedir. Genç yaş gruplarında ise daha yüksek ve homojen tutum düzeyleri gözlenmektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada, Sarıkamış gibi önemli bir kış sporları destinasyonunda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kış sporlarına yönelik tutumları, yaş, lisanslı sporculuk durumu, cinsiyet, düzenli spor yapma ve bölüm gibi demografik değişkenler bağlamında analiz edilmiştir. Bulgular, özellikle yaş ve lisanslı sporculuk değişkenleri açısından dikkat çekici sonuçlar sunmaktadır.

Yaş değişkeni açısından elde edilen bulgular, 24 yaş ve üzerindeki katılımcıların kış sporlarına yönelik tutumlarının anlamlı şekilde daha düşük olduğunu göstermiştir. Bu durum, fiziksel aktiviteye katılımın yaşla birlikte azalabileceğine dair literatürdeki yaygın eğilimle örtüşmektedir. Özellikle genç bireylerin, yeni deneyimlere açık olmaları, rekabetçi ruhlarının yüksek olması ve fiziksel yeterlilik düzeylerinin daha iyi olması, spora katılımı kolaylaştırıcı faktörlerdir (Chen et al., 2020; Eime et al., 2013). Diğer yandan, yaş ilerledikçe kış sporlarına karşı ilgide azalma, yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda sosyal ve ekonomik gerekçelere de dayanabilir (Guthold et al., 2020).

Nitekim yaşlı bireylerde egzersize yönelik tutumların, beden imgesi kaygısı, sakatlanma riski algısı ve sosyal destek eksikliği gibi etkenlerle de şekillendiği bilinmektedir (Kolt et al., 2004; Marques et al., 2022). Bu kapsamda yapılan boyamsal çalışmalarda, 25 yaş sonrasında spora katılım oranlarında

belirgin bir düşüş gözlemlenmiştir (Telama et al., 2005). Araştırmamızda bu durumun kış sporları gibi teknik beceri ve maliyet gerektiren bir spor dalında daha belirgin olması anlamlıdır.

Bu çalışmada, lisanslı olarak kayak sporuyla ilgilenen bireylerin, lisanssız bireylere kıyasla kış sporlarına yönelik tutumlarının daha düşük olduğu bulunmuştur. Bu bulgu, performans odaklı ve rekabetçi yapının zamanla içsel motivasyon kaynaklarını bastırabileceğini göstermektedir. Literatür, profesyonel veya lisanslı sporcularda görülen "spordan uzaklaşma" ya da "motivasyon yorgunluğu" durumlarının, özellikle içsel nedenlerle başlayan katılımın zamanla dışsal baskılarla (ödül, başarı zorunluluğu, performans beklentisi) değişmesinden kaynaklandığını belirtmektedir (Gustafsson, Kenttä & Hassmén, 2011; Madigan et al., 2020).

Bu durumu açıklamada en sık kullanılan teorilerden biri, Öz-Belirleme Kuramı'dır (Self-Determination Theory, SDT). Bu kurama göre, bireylerin psikolojik ihtiyaçları olan özerklik, yeterlik ve ilişkisellik tatmin edilmediğinde, içsel motivasyonun yerini dışsal motivasyon almakta ve bu durum uzun vadede psikolojik tükenmişlik ve olumsuz tutumlara yol açmaktadır (Ryan & Deci, 2000; Appleton & Curran, 2021). Özellikle lisanslı genç sporcuların, eğlence ya da sosyal kazanım yerine yalnızca performansa odaklanmaları, zamanla tutum düşüşüne neden olabilmektedir.

Ek olarak, bazı araştırmalar, elit veya lisanslı sporcularda mental yorgunluk, duygusal tükenme ve spor bırakma eğiliminin, daha az deneyimli sporculara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur (Isoard-Gauthier et al., 2016; Gustafsson et al., 2018). Bu durum, çalışmamızda gözlemlenen tutum farklılığını açıklamak için güçlü bir bağlam sunmaktadır.

Çalışmada, katılımcıların cinsiyetlerine, düzenli spor yapma durumlarına ve öğrenim gördükleri bölümlere göre kış sporlarına yönelik tutumlarında anlamlı farklılıklar saptanmamıştır. Bu bulgu, bireylerin spora yönelik tutumlarının yalnızca biyolojik ya da akademik temelli değil, çok daha karmaşık psikososyal faktörler çerçevesinde şekillendiğini göstermektedir.

Bazı araştırmalar, cinsiyete dayalı sportif tutum farklılıklarının geleneksel roller, kültürel beklentiler ve özgüven gibi etmenlerden kaynaklanabileceğini öne sürmektedir (Cunningham et al., 2021). Bununla birlikte, özellikle üniversite çağındaki bireylerde bu farkların giderek azaldığı, kadınların spora katılım motivasyonlarının erkeklerle benzeştiği bildirilmektedir (Whitehead & Biddle, 2008). Bu durum, çalışmamızdaki anlamlı farkın görülmemesini açıklayabilir.

Düzenli spor yapma alışkanlığı ile tutum arasındaki ilişki, literatürde güçlü şekilde vurgulanmaktadır. Düzenli egzersiz yapan bireylerin hem öz-yeterlik düzeyleri hem de fiziksel benlik algıları daha yüksek olabilmektedir (Moreno-Murcia et al., 2011). Ancak katılımın zorunlu değil gönüllü olduğu üniversite ortamlarında, bireyin içsel motivasyonu ve deneyimi bu tutumu belirleyici bir unsur olabilir. Dolayısıyla düzenli fiziksel aktivite alışkanlığı tek başına tutumda anlamlı bir fark yaratmayabilir.

Çalışmamızda beden eğitimi öğretmenliği, spor yöneticiliği ve antrenörlük eğitimi bölümleri arasında tutum farkı bulunmamıştır. Oysa bazı çalışmalarda, uygulama ağırlıklı programlarda öğrenim gören öğrencilerin, teorik ağırlıklı bölümlere göre spora karşı daha olumlu tutum geliştirdiği görülmüştür (Yıldırım et al., 2022). Ancak sporla yoğun teması olan tüm bu bölümlerin öğrencilerinde tutum seviyesinin belirli bir tabanın üzerinde olması, farkın oluşmamasının nedeni olabilir.

Çalışmanın bulguları, yaş ve lisanslı sporculuk gibi bireysel farklılıkların kış sporlarına yönelik tutumlar üzerinde anlamlı etkiler yarattığını ortaya koymuştur. Özellikle genç bireylerin kış sporlarına daha olumlu yaklaşımları, sportif alışkanlıkların erken yaşta kazandırılmasının önemine işaret etmektedir. Bu durum, kış sporlarına katılımı artırmak için üniversite öncesi dönemde başlatılacak fiziksel aktivite ve kış sporları odaklı eğitim programlarının etkili olabileceğini göstermektedir (Bauman et al., 2012; Tremblay et al., 2016).

Üniversiteler ise bu süreci tamamlayıcı nitelikte, altyapı olanakları, kulüp sistemleri ve gönüllü sportif katılım mekanizmaları yoluyla genç yetişkinlerin spora yönelik tutumlarını şekillendirmede önemli rol oynayabilir. Spora katılımı teşvik eden çevresel etkenler arasında sosyal destek, ulaşılabilirlik, fiziksel ortam kalitesi ve duysal cazibe gibi unsurlar belirleyici faktörlerdir (Sallis et al., 2016). Özellikle kış sporları gibi maliyetli ve mevsimsel sınırlamaları olan branşlarda, spor tesislerine ulaşım kolaylığı ve ekonomik teşvikler, bireylerin katılım kararlarını etkileyebilir (Hallmann & Petry, 2013).

Yerel yönetimlerin ve üniversite yönetimlerinin iş birliğiyle yürütülecek “yerinde spor eğitimi” projeleri ve “kampüs içi spor farkındalık haftaları” gibi etkinlikler, öğrencilerin kış sporlarına maruziyetini artırabilir. Bunun yanı sıra, lisanslı sporcularda gözlenen tutum düşüklüğü dikkate alındığında, rekabet odaklı sistem yerine katılım ve eğlence odaklı yaklaşımların teşvik edilmesi de önemlidir (Curran & Standage, 2017). Ayrıca sporda motivasyonu sürdürülebilir kılan programların geliştirilmesi, tükenmişlik riskini azaltarak tutumların olumlu kalmasına katkı sunabilir (Lonsdale et al., 2009).

Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin kış sporlarına karşı tutumları; yaş, motivasyon türü ve önceki spor deneyimi gibi etkenlerle birlikte değerlendirilmelidir. Spor politikalarının şekillendirilmesinde bu farklılıklar dikkate alınmalı; genç bireyleri hem eğitsel hem de deneyimsel olarak destekleyecek bütüncül uygulamalar geliştirilmelidir.

KAYNAKÇA

Ajzen, I. (2005). Attitudes, personality and behaviour. McGraw-hill education (UK).

Appleton, P. R., & Curran, T. (2021). The self-determination theory process model of burnout: A meta-analytic review of autonomy, competence, and relatedness. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 43(1), 1–19. <https://doi.org/10.1123/jsep.2020-0067>

- Başar, B., Güneş, E. ve Alagöz G. (2016). Kış sporcuları bakış açısından Erzurum-Palandöken kış turizm merkezinin değerlendirilmesi. I. Ulusal Alternatif Turizm Kongresi, 7-9 Nisan, Erzincan, ss. 255.
- Bauman, A. E., Reis, R. S., Sallis, J. F., Wells, J. C., Loos, R. J. F., & Martin, B. W. (2012). Correlates of physical activity: why are some people physically active and others not? *The Lancet*, 380(9838), 258–271. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(12\)60735-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(12)60735-1)
- Biddle, S. J. H., & Mutrie, N. (2008). *Psychology of physical activity: Determinants, well-being and interventions* (2nd ed.). Routledge.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2021). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (30. baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Chen, P., Mao, L., Nassis, G. P., Harmer, P., Ainsworth, B. E., & Li, F. (2020). Coronavirus disease (COVID-19): The need to maintain regular physical activity while taking precautions. *Journal of Sport and Health Science*, 9(2), 103–104. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2020.02.001>
- Cunningham, G. B., Fink, J. S., & Sartore-Baldwin, M. L. (2021). Gender differences in sport consumer behavior: The moderating role of involvement. *Sport Management Review*, 24(3), 469–482. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2020.08.005>
- Curran, T., & Standage, M. (2017). Psychological needs and the quality of student engagement in physical education: Teachers as key facilitators. *Journal of Teaching in Physical Education*, 36(3), 262–276. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2017-0064>
- Çoknaz, H., & Tamer, K. (2009). Üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları. *Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 95–108.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01
- Doğan, O., & Özdemir, G. (2017). Kış turizmi destinasyonlarının değerlendirilmesinde coğrafi bilgi sistemleri (CBS) yaklaşımı: Türkiye örneği. *International Journal of Geography and Geography Education*, 36, 142–160.
- Eagly, A. H., & Chaiken, S. (1993). *The psychology of attitudes*. Harcourt Brace Jovanovich College Publishers.
- Egli, T., Bland, H. W., Melton, B. F., & Czech, D. R. (2011). Influence of age, sex, and race on college students' exercise motivation of physical activity. *Journal of American College Health*, 59(5), 399–406. <https://doi.org/10.1080/07448481.2010.513074>

- Eime, R. M., Young, J. A., Harvey, J. T., Charity, M. J., & Payne, W. R. (2013). A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for adults: informing development of a conceptual model of health through sport. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 10, 135. <https://doi.org/10.1186/1479-5868-10-135>
- Gössling, S., & Hall, C. M. (2006). *Tourism and global environmental change: Ecological, social, economic and political interrelationships*. Routledge.
- Gustafsson, H., Kenttä, G., & Hassmén, P. (2011). Athlete burnout: An integrated model and future research directions. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 4(1), 3–24. <https://doi.org/10.1080/1750984X.2010.541927>
- Gustafsson, H., Madigan, D. J., & Lundkvist, E. (2018). Burnout in athletes: A theoretical overview. In G. Tenenbaum & R. C. Eklund (Eds.), *Handbook of Sport Psychology* (4th ed., pp. 639–658). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781119568124.ch30>
- Guthold, R., Stevens, G. A., Riley, L. M., & Bull, F. C. (2020). Global trends in insufficient physical activity among adolescents: a pooled analysis of 298 population-based surveys. *The Lancet Child & Adolescent Health*, 4(1), 23–35. [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(19\)30323-2](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(19)30323-2)
- Hallmann, K., & Petry, K. (2013). *Comparative sport development: Systems, participation and public policy*. Springer. <https://doi.org/10.1007/978-1-4614-8905-4>
- Hudson, S. (2000). Snow business: A study of the international ski industry. *Tourism Management*, 21(3), 307–312. [https://doi.org/10.1016/S0261-5177\(99\)00055-9](https://doi.org/10.1016/S0261-5177(99)00055-9)
- Isoard-Gauthier, S., Guillet-Descas, E., & Gustafsson, H. (2016). Athlete burnout and the risk of dropping out of sports: A longitudinal study. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 10(2), 133–148. <https://doi.org/10.1123/jcsp.2015-0029>
- Karasar, N. (2022). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler* (37. baskı). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kirkland, R. A., Karlin, N. J., & McBride, A. (2021). Predictors of physical activity across age groups: An analysis of motivation and self-efficacy. *Journal of Aging and Physical Activity*, 29(2), 261–270. <https://doi.org/10.1123/japa.2020-0068>
- Kolt, G. S., Driver, R. P., & Giles, L. C. (2004). Why older Australians participate in exercise and sport. *Journal of Aging and Physical Activity*, 12(2), 185–198. <https://doi.org/10.1123/japa.12.2.185>
- Lonsdale, C., Hodge, K., & Rose, E. A. (2009). The behavioral regulation in sport questionnaire (BRSQ): Instrument development and initial validity evidence. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 30(3), 323–355. <https://doi.org/10.1123/jsep.30.3.323>

- Madigan, D. J., Stoeber, J., & Passfield, L. (2020). Perfectionism and burnout in junior athletes: A three-month longitudinal study. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 42(3), 195–205. <https://doi.org/10.1123/jsep.2019-0276>
- Marques, A., Gaspar de Matos, M., et al. (2022). Perceived barriers and facilitators for physical activity in young and older adults: a qualitative systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(3), 1230. <https://doi.org/10.3390/ijerph19031230>
- Moreno-Murcia, J. A., Cervelló, E., & Martínez-Camacho, V. (2011). Psychological correlates of physical self-concept in adolescents. *Revista de Psicodidáctica*, 16(1), 51–66. <https://doi.org/10.1387/RevPsicodidact.1194>
- Sallis, J. F., Cerin, E., Conway, T. L., Adams, M. A., Frank, L. D., Pratt, M., ... & Owen, N. (2016). Physical activity in relation to urban environments in 14 cities worldwide: a cross-sectional study. *The Lancet*, 387(10034), 2207–2217. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)01284-2](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(15)01284-2)
- Şebin, K. (2009). Erzurum kış sporları turizmi ile ilgili yöre halkının tutum ve beklentileri [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Telama, R., Yang, X., Viikari, J., Välimäki, I., Wanne, O., & Raitakari, O. (2005). Physical activity from childhood to adulthood: a 21-year tracking study. *American Journal of Preventive Medicine*, 28(3), 267–273. <https://doi.org/10.1016/j.amepre.2004.12.003>
- Weed, M. (2008). *Sport & tourism: A reader*. Routledge.
- Whitehead, S., & Biddle, S. J. H. (2008). Adolescent girls' perceptions of physical activity: A focus group study. *European Physical Education Review*, 14(2), 243–262. <https://doi.org/10.1177/1356336X08090708>
- Yildiran, I., Coban, B., & Ozdemir, M. (2022). University students' attitudes toward physical education and sport according to the faculty type. *Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 16(1), 113–123. <https://doi.org/10.33689/spes.2022.011>